

komme til at ramme ham med Hensyn til Underjøgelse, og hvad dertil hører, ligesom Tilfældet maatte være med den Retsbetjent eller anden Embedsmand, som ikke overholdt det Forbud, der er givet ham mod at modtage Gaver i en bestemt Anledning. Men jeg tillægger ogsaa Forbudet Betydning fra en anden Side. Jeg tror, at Forbudet til enhver Tid vil have sin store Betydning derved, at man fritager en stor Del af Befolkningen for det Tryk, som følger af, at Enkelte af Menigheden ere saaledes stillede, at de ere istand til at yde Offer for saadanne kirkelige Handlinger. De, der ikke kunne dette, komme dog til at staa under dette Tryk, og det Gæste, der kan fritage for, at man skal tage for meget Hensyn til en Sædvane og skal udsætte sig for en Ydelse, hvor man med Grund kunde ønske at være fri derved, det er at lade et saadant Forbud fremkomme, saaledes at altsaa ikke det, at forskellige af Menighedsmedlemmerne yde Betaling for saadanne Handlinger, medfører et moralsk Tryk for dem af Menigheden, som kun med den største Vanskelighed kunne udrede en saadan Betaling, men som dog synes, at de ikke ville staa tilbage for dem, der gjøre det. Det er disse to Hovedbetragtninger, som gjøre, at jeg mener, at det baade fra Flertallets og fra Mindretallets Side er et heldigt og hensigtsmæssigt Forslag at forbyde Offer i Anledning af de Handlinger, der ere opstillede som saadanne, for hvilke Betaling ikke maa modtages. Den ærede Rigsdagsmand bemærkede, at det ikke engang forekom ham, at det vilde have Noget imod sig at lade Afgang til at yde Betaling finde Sted med Hensyn til de sakramentale Handlinger. Dette er Noget, hvort jeg paa ingen Maade kan være enig. Jeg vil ikke indlade mig paa de øvrige Forhold, med Hensyn til hvilke Forbud mod saadan Betaling er fremsat i Regjeringens Forslag, ligesom ogsaa fra Udvalgets Side, men jeg sigter her nærmest til, hvad der staa i Forbindelse med Nødres Indledning, Vigtaler og maasse ogsaa Skriftemaalet. Men Skriftemaalet ligger dog saaledes paa Grændsen af de sakramentale Handlinger, at jeg ogsaa i denne nærmere Forbindelse med Alterens Sakramente vilde

finde Grund til at sige, at det var uheldigt at tilstede Offer i Anledning af Skriftemaalet. Det Forbud, som Loven indeholder imod at give Offer i Anledning af Skriftemaalet, staa vistnok i Forbindelse med den Maade, hvorpaa, da Loven udkom, og lang Tid derefter, Skriftemaalet fandt Sted, idet det var en særegen Forhandling fra Præstens Side med det enkelte Skriftebarn, og man altsaa nok kunde forklare sig, at det kunde berygtes, at Skriftemaalet kunde faa ligesom et Skær af en Afslads-handel, idet Menigheden let kunde faa den Anskuelse, at Syndsforladelsen lettere blev givet gennem den private Forhandling, naar der erlagdes en højere Betaling. Imidlertid er det givet, at den Lovbestemmelse bestaar, at der ikke maa gives Offer ved Skriftemaal, og det er ogsaa for en Del Aar tilbage blevet henstødt af Rancelliet som Noget, der i sin Tid skulde afgjøres, om dette Offer var tilladeligt eller ikke. Men hvad de sakramentale Handlinger angaar, da tror jeg, at der er et Hensyn, som er noget beslægtet med det, jeg nævnte om Forbudets Tillædelighed i Almindelighed. Det er det, at det efter min Formenting for en stor Del af Befolkningen, mindre paa Landet, end det er Tilfældet i Kjøbenhavn og Kjøbstæderne, er af største Vigtighed, at der ikke ved Altgang bliver erlagt eller gjort Regning paa nogen Betaling, hvis Erklæggelse netop vilde kunne afholde en stor Del fra at gaa til Alters. Jeg vil udtrykkelig bemærke, at, idet jeg siger dette, tænker jeg ganske vist ikke i det Hele paa de egentlige geistlige Embedsmænd. Jeg holder mig overbevist om, at der ikke fra deres Side vil kunne blive stillet en saadan Fordring; men det er, idet man gaar længere ned end til de egentlige geistlige Embedsmænd med Hensyn til Bestemmelser i denne Retning, at jeg tror, at det er af Vigtighed at sørge for, at f. Ex. den tjenende Klasse ikke skal kunne blive sat i den Nødvendighed at betale Noget for at kunne blive stedt til Alters. Dette er Noget, som ogsaa vil blive hindret ved en Bestemmelse som den, hvorom der her er Tale, og de Forskrifter, som i alt Fald ville blive knyttede dertil. Jeg tror, at der med Hensyn til Daaben